

***Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja***

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

СОЦИОЛОГИЈА

Испитна књижица 2

Празна страница

УПУТСТВА

Пажљиво следите сва упутства.

Не okreћите страницу и не решавајте тест док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификациону налепницу на све испитне материјале које сте добили у коверти.

Испит траје 90 минута без прекида.

Задаци се налазе у две испитне књижице.

Редослед решавања бирајте сами.

Добро распоредите време како бисте могли решити све задатке.

Испред сваке групе задатака је упутство за њихово решавање.

Пажљиво га прочитајте.

Током писања испита дозвољено је коришћење хемијске оловке плаве или црне боје.

Пишите јасно и читљиво. Нечитки одговори бодоваће се са нула (0) бодова.

Када решите тест, проверите одговоре.

Желимо Вам пуно успеха!

Ова испитна књижица има 12 страница, од тога 3 празне.

Начин испуњавања теста

А.	☒
Б.	☐
В.	☐
Г.	☐
Д.	☐

Добро

А.	☐
Б.	☐
В.	☒
Г.	☐
Д.	☐

Лоше

А.	☒
Б.	☐
В.	☒
Г.	☐
Д.	☐

Исправљање
погрешног
уноса

Пажљиво прочитајте текстове и одговорите на постављена питања.

Инга Томић-Колудровић и Анчи Лебурић: Скептична генерација, Загреб, 2001.
Поглавље: Скептична генерација или стратегија преживљавања: млади у Хрватској
деведесетих

Текст А

„Концепт животних стилова као истраживачка парадигма у анализама младих у развијеним постиндустријским друштвима усталио се осамдесетих и деведесетих година као концепт који обухваћа опис могућности појединаца и скупина за остваривање својих интереса у различитим просторима деловања, као што су доходак, образовање, становање, здравље и репродукција. Осим одређујућих чимбеника као што су обитељско подријетло и друштвена околина из које се потјече, животни стил укључује и утјецај властитих избора. Животни стил младих тиче се наиме оног дијела живота који је одређен завршетком школовања те потребом осамостаљивања и укључивања у свијет рада. За успоставу властитог животног стила млади притом требају повезати свој особни психосоцијални развој с економским развојем те на тај начин развити животну праксу која је примјерена њиховим животним околностима. У односу на планирање властитог животописа млади, дакле истодобно требају свладати задатке у односу на особност и егзистенцијална питања. Стога се самостални животни стилови почињу развијати при крају школовања, када се и експлицитно почињу појављивати неједнакости у односу на друштвени слој и спол.

Индивидуализација и плурализација животних стилова у постиндустријским друштвима свједочи да код избора животних стилова традиционални друштвено-економски фактори постају неважнији, јер избори постају све особнији. Наиме, сувремена друштва нуде симболичка средства која повећавају потенцијал осамостаљивања и самоостварења појединаца, те се у аналитички инструментариј животних стилова уносе и индивидуалне могућности избора у односу на које појединци бирају „животне стилове који показују велике сличности и који их разликују од других појединаца који могу имати сличне животне стилове” (Форнäs/Болин, 1994,123). Чак и у ситуацијама у којима су избори животних стилова још увјетовани друштвено-економским факторима, све је већа плурализација дјеловања, односно све су веће разлике у начинима и средствима истраживања. Стога поље животних стилова у постиндустријским друштвима постаје диференцираније, а стил све више постаје подручје особне инвестиције.”

Текст Б

„Док је младост у развијеним постиндустријским друштвима носитељ политичких, културних и економских развојних потенцијала, те је кључни чимбеник постиндустријске модернизације тих друштава, младима у Хрватској недостаје основа за остварење таквих потенцијала. Због усредоточености на обрану земље и обнову порушених подручја запријечене су истодобно и селекцијске могућности које би подржавале остварење различитих дијелова развојних потенцијала младости као што су цивилно друштво, правна држава, технолошка развијеност, развијена информацијска мрежа, пропусност друштва за иницијативе младих људи у политици, култури и gospodarству те високо вредновање знања у друштву. Неостварени темељни увјети за даљу модернизацију друштва те појава својеврсног опадања модернизације сужава интересе младих на круг непосредних материјалних потреба, што их онемогућује у остваривању властитих могућности. Према нашем истраживању из 1994. године, младе је у највећој мјери (59.66%) погодио управо „свеопћи заостатак на свим подручјима живота и рада у друштву” који „третирају као најтежу ратну посљедицу која ће битно погодити и утјецати на живот младих у Хрватској” (Лебурић/Томић-Колудровић, 1996, 970).

У егзистенцијално угроженом околишу због масовне незапослености и ниског стандарда те непостојања селекцијских околности за активирање могућности у продуктивном смјеру, млади се враћају у „гета адолесценције”, нарцизма и инфантилних облика субкултура.

(...)

Губитак сигурности, смањење броја радних мјеста те превелика неизвјесност у односу на смјер модернизацијских процеса у Хрватској иду на руку традиционалним, а не иновативним узорцима дјеловања, какве претпостављају постиндустријска друштва. Скептични према властитој будућности, млади у Хрватској првенствено настоје осигурати свакодневне животне основе.”

IV Задаци допуњавања

У следећим задацима допуните реченице уписивањем појмова који недостају.
Одговоре упишите на предвиђено место у испитној књижици.
Не попуњавајте простор за бодовање.

30. Према Макс Веберу разлике између друштвених група у друштвеној части или угледу исказују се помоћу животног стила, а тај елемент стратификације назива се

_____ ситуација.

0 ☐
1 ☐

бод

31. Француски социолог **Пјер Борде** тврди да се класе могу дефинисати помоћу економског капитала и капитала који се репродукује помоћу школског система, а састоји се од знања и вештина које се стичу у најранијој доби, а назива их _____ капиталом.

0 ☐
1 ☐

бод

32. Помоћу животног стила појединци и друштвене групе потврђују себе и успостављају разлику према другим појединцима и колективима, другим речима остварују социјални

_____.

0 ☐
1 ☐

бод

33. Истраживање индивидуалних избора унутар животних стилова, за разлику од истраживања друштвених структура, представља истраживање друштвеног

_____.

0 ☐
1 ☐

бод

<p>34. Улрих Бек, савремени немачки социолог, тврди да даљња модернизација не завршава у постмодерности, него у другој фази модерности коју назива друштвом</p> <p>_____.</p>	<div>0 ☐</div> <div>1 ☐</div> <div>бод</div>
<div><div>02</div></div>	

V Задаци кратких одговора

У следећим задацима требате одговорити кратким одговором (од једне до неколико речи). Одговоре упишите на предвиђено место у испитној књижици. Не попуњавајте простор за бодовање.

35. Осим полних разлика, као објективних физиолошких чињеница, на животни стил утичу и неједнакости у статусу, моћи и угледу које су друштвено приписане мушкарцима и женама. Како се зову те неједнакости?

0

1

бод

36. Друштво које се не темељи на производњи и дистрибуцији материјалних добара, него на идејама, информацијама и облицима знања која потичу иновације и економски раст назива се „постиндустријско друштво”. Наведите барем још један назив таквог друштва.

0

1

бод

37. Враћање у „гета адолесценције”, нарцизма и инфантилних облика субкултура значи одбацивање и повлачење из доминантне културе. Како се зове појава када су вредности, норме и стил живота у директној супротности с доминантном културом друштва у којем се налази?

0

1

бод

38. Како Карл Маркс назива групе људи који имају заједнички однос према средствима за производњу?

0

1

бод

VI Задаци продужених одговора

У следећим задацима треба да одговорите у неколико реченица, јасно и сажето, усмеравајући се на оно битно за задатак.

Одговоре упишите на предвиђено место у испитној књижици.

Не попуњавајте простор за бодовање.

- 39.** У чему се састоји нови социолошки приступ проучавања животног стила у постиндустријским друштвима?

Може ли се само објективном методом истражити животни стил?

0	☐
1	☐
2	☐
3	☐

бод

- 40.** На која два питања морају одговорити млади људи бирајући неки животни стил?
У каквој су вези лична потрошња и животни стил?

0	☐
1	☐
2	☐
3	☐

бод

- 41.** У чему се очитује, према исказима младих, заостајање у модернизацији или чак опадање модернизације као најтеже последице рата?
На које све начине млади реагују на то заостајање?

0

☐

1

☐

2

☐

3

☐

бод

Празна страница

Празна страница

